

Decentralizacija provedbe Kohezijske politike i jačanje otpornosti regija

Radionica

- DECENTRALIZACIJA PROVEDBE KOHEZIJSKE POLITIKE
- DEMOGRAFSKA TRANZICIJA
- REGIJE U RAZVOJNOJ ZAMCI I KONCEPT ISKORIŠTAVANJA TALENATA
- METODOLOGIJA DODJELE SREDSTAVA
- NAČELO NENANOŠENJA ŠTETE KOHEZIJI I FORMIRANJE NOVIH INSTRUMENATA

slido

**Join at slido.com
#1145566**

ⓘ Start presenting to display the joining instructions on this slide.

DECENTRALIZACIJA PROVEDBE KOHEZIJSKE POLITIKE

- U post 2020 razdoblju programi KP-a se mogu postaviti na razini DČ ili najniže na razini NUTS 2 regije (RH – stat. regije)
- U 2014. – 2020. – 57% nacionalni programi (NUTS 1) vs cca 43% regionalni (NUTS1>program≥NUTS 2)
 - cca 84% NUTS 2 programa u 6 geografski najvećih DČ (GE, ES, FR, IT, PL, UK)
- UT odgovorno za provedbu programa (u nacionalnom najčešće ministarstvo, u regionalnom regionalna razina vlasti)

Dodatno, decentralizacija provedbe KP moguća i putem teritorijalnih pristupa*:

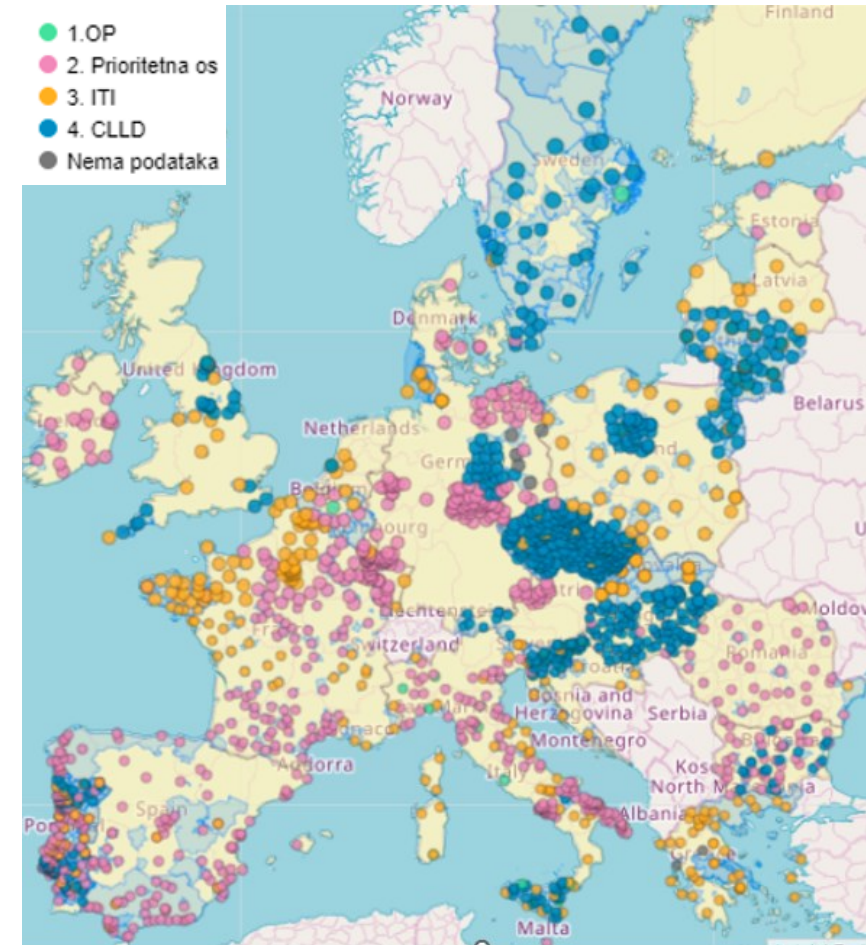
- i. Teritorijalni fokus u programima (teritorijalna strategija nije uvjet)
- ii. Integrirana teritorijalna ulaganja (TS uvjet)
- iii. Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice (TS uvjet)
- iv. Teritorijalni alat osmišljen od strane DČ (TS uvjet)

U 2014. – 2020. cca 16% KP sredstava se provodi kroz gore navedene pristupe.

Prednosti decentralizacije provedbe putem teritorijalnih pristupa

- izgrađeni nacionalni EU fondovski kapaciteti u UT-u (sustav, iskustvo, procedure...)
- JLPRS kapaciteti mogu upotrijebiti upravo gdje se smatra da mogu najviše i doprinijeti
 - provedba projekata (76%)
 - strateško planiranje i programiranje (72%)
- potrebno je jačati institucionalne kapacitete javne uprave na svim razinama
 - uzimajući u obzir i posljedice decentralizacije ulaganja

slido

Smatrate li općenito da se u post 2027 razdoblju, pored minimalnih 8% EFRR-a za održiva urbana ulaganja, treba povećati minimalne iznose sredstava za teritorijalne pristupe ?

 Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

Pored ulaganja u održivi urbani razvoj koje druge vrste geografskih područja smatrate da trebaju poimenično biti prepoznati u okviru KP-a?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

Koji način provedbe teritorijalnih pristupa smatrate najprikladnijim za rješavanje regionalnih razvojnih izazova u slučaju RH?

i Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

U slučaju povećanja sredstava za teritorijalne pristupe, ocjenite kapacitete JLP(R)S razine za pripremu i provedbu teritorijalnih pristupa? (od 1 do 5)

i Start presenting to display the poll results on this slide.

DEMOGRAFSKA TRANZICIJA

- prijelazno razdoblje u procesu razvoja stanovništva iz stanja visokih stopa nataliteta i mortaliteta, karakterističnih za predindustrijska društva, na nisku razinu stopa nataliteta i mortaliteta stanovništva karakterističnu za razvijena, moderna društva.
 - imaju snažan utjecaj na gospodarstva, socijalne sustave, zdravstvo te potrebe za stanovanjem i infrastrukturom, s posljedicama za državne proračune (višesektorska problematika)
 - produžena životna dob i manje djece – pritisak na tržište rada i socijalne sustave. Broj rođenih u RH kontinuirano pada te je Hrvatska u Europi uvjerljivo prva po padu broja stanovnika, a veliki udio starog stanovništva stvara pritiske na proračun.
- Za održavanje gospodarskog rasta potrebno je povećati radno sposobno stanovništvo, povećati stopu sudjelovanja na tržištu rada i/ili povećati produktivnost kroz tehnološke napretke i/ili razvoj vještina.
- Ispitanici Upitnika od svih tranzicija (demografska, tehnološka, zelena i digitalna) najprioritetnijom smatraju demografsku
- Ipak, KP ne prepoznaje demografsku tranziciju kao izdvojeno područje ulaganja
- 84% ispitanika smatra da bi bilo najbolje adresirati demografske promjene kroz tematsku koncentraciju (bilo na NUTS 1 ili 2 razini) ili kroz izdvojeni specifični cilj s zajedničkim pokazateljima na razini cijele EU 27

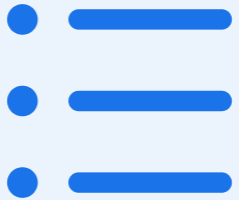
slido

Smatrate li da uvoz radne snage iz trećih zemalja može odigrati pozitivnu ulogu u rješavanju demografskih izazova?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

Smatrate li da bi KP trebala podržavati prilagodbu kompetencija (pre/dokvalifikacija, nove vještine, hrvatski jezik itd..) radne snage koja dolazi iz trećih zemalja?

 Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

Prema Vašem mišljenju, najveći učinak prilikom rješavanja demografskih izazova može se postići:

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

Smatrate li da putem KP-a treba tražiti rješenja za demografske izazove na razini pojedine DČ ili uže na razini JLP(R)S?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

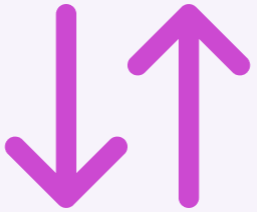
slido

Koje sektore smatrate najviše povezanim s demografskim promjenama i u koje je potrebno intervenirati kako bi se postigla optimalna demografska tranzicija?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

Obzirom da su demografske promjene vezane za više različitih sektora što smatrate da treba uzeti u obzir kako bi se na adekvatan način odgovorilo na demografske izazove pred kojima se nalazi RH i EU?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

REGIJE U RAZVOJNOJ ZAMCI

- Regije koje nisu u stanju zadržati svoju povijesnu gospodarsku dinamiku u smislu dohotka, produktivnosti i zaposlenosti; u odnosu na ostale nacionalne i EU usporedive regije
- Bivši rast potaknut strukturnom transformacijom i infrastrukturnim investicijama; povrat na investicije s vremenom pada, a prednosti niskih troškova se smanjuju jer su stvarne plaće rasle brže od produktivnosti
- Manji udio industrijskog outputa u ukupnoj proizvodnji, manje radnika s tercijskim obrazovanjem i niže razine ulaganja u znanost i tehnologiju; ulagati u obrazovanje i trening, IRI i upravljanje institucijama!
- Razvojne zamke utječu na regije različitih razvojnih razina
- Županije poput LSŽ, VPŽ, PSŽ, KŽ i SMŽ spadaju u regije s najvišim rezultatima razvojne zamke u Europi
- Povezanost s nezadovoljstvom i euroskepticizmom

KONCEPT ISKORIŠTAVANJA TALENATA

- Pretežno ruralne i manje razvijene regije EU-a doživljavaju ubrzano smanjenje svoje radno sposobne populacije, uz nemogućnost zadržavanja i privlačenja novih talenata ; što dovodi do zastoja u razvoju
- Učinak demografske tranzicije – talent treba njegovati
- 46 EU regija (16 % stanovništva EU-a) identificirane kao regije u razvojnoj zamci talenata (3 HR regije); ubrzani gubitak radne snage i niskim i stagnirajućim brojem osoba s tercijskim obrazovanjem. Većina tih regija ima BDP samo 64% prosjeka EU-a te ima veći broj stanovnika koji žive u ruralnim područjima (31%) u usporedbi s EU prosjekom (21%)
- Te se regije suočavaju sa specifičnim strukturnim izazovima kao što su neučinkovitost tržišta rada, obrazovanja, osposobljavanja i sustava učenja odraslih, kao i niska uspješnost u područjima inovacija, javnog upravljanja ili poslovnog razvoja.
- Zatvoreni krug – nove i veće razlike među regijama!
- *Harnessing Talent Platform*; kako KP može doprinijeti?

slido

Uz činjenicu da nerazvijene regije dobivaju relativno više KP sredstava per capita, smatrate li da je na razini EU potrebno osigurati dodatna sredstva za regije koje su istovremeno nerazvijene regije, ali i pritom uhvaćene u razvojnu zamku?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

Što smatrate da je najveći problem za JLPRS prilikom rješavanja razvojnih izazova u regija u razvojnim zamkama?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

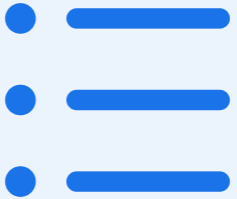
slido

Prema vašem mišljenju koja razina javne vlasti bi trebala provoditi multisektorska ulaganja (policy mix) vezana za rješavanje razvojnih izazova regija u razvojnim zamkama (npr. obrazovanje i trening, istraživanje i inovacije, jačanje javnih ustanova)?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

Koji provedbeni pristup smatrate najprimjerenijim prilikom provođenja policy mixeva u regijama u razvojnoj zamci?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

Smatrate li da je potrebno povezati koncept iskorištavanja talenata u regijama s ulaganjima u regije u razvojnoj zamci?

i Start presenting to display the poll results on this slide.

METODOLOGIJA DODJELE SREDSTAVA

METODOLOGIJA DODJELE UKUPNIH SREDSTAVA PO DRŽAVI ČLANICI 2021. – 2027.

- Slabije razvijene regije (BDP po stanovniku iznosi manje od 75 % prosjeka EU-a)
- Tranzicijske regije (BDP po stanovniku iznosi između 75 % i 90 % prosjeka EU-a)
- Razvijenije regije (BDP po stanovniku iznosi više od 90 % prosjeka EU-a)

- uz relativni BDP-a per capita u promatranim regijama, metodologija je u sebi već sadržavala dodatke vezane za nezaposlenost, mlade nezaposlene, razinu obrazovanja, emisije CO₂, neto migracije.

REZULTATI UPITNIKA

- 66% ispitanika smatra da je potrebno uvesti dodatnu kategoriju regija koje bi imale BDP po stanovniku manji od 60% i koje znatno zaostaju za ostalim regijama.
- Dodatno, za regije koje pripadaju u 10% najslabije razvijenih regija na razini EU potrebno je alocirati dodatna sredstva (mišljenje 82% ispitanika).
- U kontekstu metodologije dodjele sredstava, osim BDP-a per capita, ispitanici smatraju da treba u obzir uzeti i stupanj gubitka stanovništva, te podatke o udjelu udaljenih ruralnih i brdsko-planinskih područja.

slido

Smatrate li da regije koje imaju BDP po stanovniku manji od 60% EU prosjeka i spadaju u 10% najslabije razvijenih regija na razini EU, pored toga što već zasebno dobivaju relativno veće iznose od drugih regija, trebaju dobiti još dodatnih sredstva iz KP?

i Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

Osim BDP-a per capita i prijenavedene parametre metodologije dodjele sredstava, smatrate li da je potrebno u istu uvrstiti i neku vrstu kompenzacije za regije koje su pretrpjele gubitak stanovništva?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

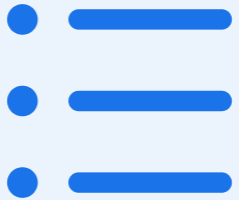
Upišite jedan pojam (u jednini) za koji smatrate da treba potencijalno uzeti u obzir prilikom izrade metodologije dodjele sredstava.

i Start presenting to display the poll results on this slide.

NAČELO NENANOŠENJA ŠTETE KOHEZIJI I FORMIRANJE NOVIH INSTRUMENATA

- 8. Izvješće o koheziji - „nijedno djelovanje ne bi trebalo ometati proces konvergencije ili pridonijeti regionalnim razlikama”; kohezija kao temeljna vrijednost Europske unije
- npr. ulaganje u nove prioritete poput zelene i digitalne tranzicije, kao i reakcije na krize potencijalno produbljuju razlike između regija s obzirom na njihovu mogućnost odgovora na iste (razvijenije DČ potencijalno stječu dodatnu prednost)
- Rezultati Upitnika vezani uz uvođenje novih fondova i instrumenata:
 - Kontinuirano uvođenje novih fondova i instrumenata donosi značajno administrativno opterećenje 72%
 - Prilikom oblikovanja novih fondova i instrumenata potrebno je poboljšati procjene teritorijalnog učinka i procjene učinka na regije 74%
- RH pokazala se kao jedna od najuspješnijih DČ u kontekstu provedbe RRF-a, no važno je istaknuti kako se ona u najvećoj mjeri temelji na korištenju postojećih kapaciteta KP - opasnost za KP (drugi plan) i RRF (manje kvalitetna priprema projekata)
 - KP dodjeljuje sredstva temeljem regionalne nejednakosti, novi instrumenti navedeno ne uzimaju nužno u obzir
 - KP se partnerski provodi putem višerazinskog upravljanja, u novim instrumentima navedeno nije nužno uključeno
 - Jednostavnija provedba novih instrumenata radi lakših EU pravila
 - Plaćanja u okviru novih instrumenata se vrše temeljem postignutih rezultata
 - Teško je rano govoriti o uspješnosti novih instrumenata jer dobra iskorištenost sredstva, temeljena na krovnim programskim pokazateljima, nije nužno garancija za uspješnu provedbu

slido

Smatrate li da nove EU inicijative smiju ometati proces konvergencije odnosno smiju doprinositi stvaranju dodatnih regionalnih razlika?

i Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

74% ispitanika smatra da je potrebno poboljšati procjenu teritorijalnog učinka prilikom izrade novih inicijativa EU. Slažete li se da EK treba izraditi smjernice za provedbu procjene takvog učinka prilikom oblikovanja novih EU inicijativa?

i Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

72% ispitanika smatra kako kontinuirano uvođenje novih fondova i instrumenta donosi značajno administrativno opterećenje. Smatrate li da je primjerenije, gdje je moguće, nove prioritete adresirati u okviru KP-a?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

Smatrate li da je potrebno osigurati partnerski pristup i višerazinsko upravljanje prilikom osmišljavanja i provedbe novih politika i instrumenata kao nužni minimum?

 Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

RRF ima brzu realizaciju. Što smatrate da treba primjeniti iz RRF iskustva u budućem regulatornom okviru na KP?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

Ulaganja u RRF i KP su većinski vrlo slična (vodnocomunalna, prometna, gospodarska, socijalna itd). Smatrate li da je ovakva ulaganja potrebno tematizirati isključivo u sklopu jednog provedbenog okvira, na standardizirani način?

i Start presenting to display the poll results on this slide.

slido

Smatrate li da bi planiranje i provedba KP-a bila jednostavnija i učinkovitija ukoliko bismo imali jedan fond koji bi adresirao sve dosadašnje prioritete i područja ulaganja u okviru KP-a?

ⓘ Start presenting to display the poll results on this slide.

**ZAHVALJUJEM NA
PAŽNJI!**

kohezijapost27@mrrfeu.hr

www.strukturfondovi.hr